

Remittering av betänkandet Ett fönster av möjligheter - stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112)

(Dnr S2018/00682/FST)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) ställer sig positiv till betänkandets förslag, som har som mål att stärka barnrättsperspektivet för barn som vistas i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare.

MUCF vill särskilt lyfta frågor gällande eget beslut av socialnämnden för barn, jämställdhet och hbtq-perspektiv samt förslagets inverkan på ideella aktörer som driver skyddade boenden.

Stärkt barnrättsperspektiv och delaktighet hos barn genom eget beslut
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor ställer sig positiv till betänkandets förslag om att socialnämnden skall fatta ett eget beslut för barn i skyddat boende. På detta sätt stärks barnets ställning som rättssubjekt och en klarare struktur kommer att behöva skapas för att tillgodose barnets behov och rättigheter. En ökad dokumentation av barnets situation och insatser för barnet gör det också möjligt att följa upp barnets situation och behov av stöd även efter att tiden i skyddat boende avslutats.

Jämställdhet och hbtq-perspektiv

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor delar bedömningen avseende de förväntade positiva jämställdhetseffekterna på lång sikt i betänkandets förslag. MUCF ställer sig även positiv till förslaget om att ändra praxis vad gäller tonårspojkars tillgång till skyddade boenden. Det är viktigt att se gruppen pojkar som en heterogen grupp med olika behov, däribland behovet av att hållas tillsammans med syskon och våldsutsatt förälder samt att inte förväntas stanna hos en våldsam vårdnadshavare. Eftersom det är otydligt vad som utgör grunden för

definitionen av tonårspojke, och om det utgår från juridiskt kön eller könsidentitet, så är det positivt även ur ett hbtq-perspektiv att denna praxis ändras.

MUCF anser att ett utökat hbtq-perspektiv vad gäller olika familjeformer vore på sin plats. I betänkandet nämns styvsyskon men även familjer med fler föräldrar än två kan behöva särskilda insatser. Det är däremot positivt att betänkandet konstaterar att socialtjänsten behöver ta i beaktande särskilda behov som kan finnas för olika grupper av människor, däribland hbtq-personer.

Inverkan på ideella aktörer

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor ställer sig positiv till betänkandets förslag om kvalitetskrav på och tillståndsplikt för skyddade boenden med tanke på de förväntade effekterna för barnets bästa. Dessa nya krav kommer i många fall att förutsätta fler anställda och mer kompetent personal.

En stor del av de skyddade boendena i Sverige drivs av kvinnojourer eller andra ideella aktörer och deras kostnader kommer att öka i och med förslagen. Enligt betänkandet verkar det däremot som att dessa civilsamhällesaktörer skulle påverkas positivt av de nya kraven. MUCF bedömer att deras verksamhet kunde få mera stabilitet och långsiktighet i och med att en större del av deras verksamhet skulle kompenseras fullt ut. Det finns dock en risk att vissa aktörer väljer att, eller tvingas, avsluta sin verksamhet ifall de inte kan nå upp till de nya kraven. Ur ett barnrättsperspektiv är det emellertid viktigt att de verksamheter som finns är kompetenta och håller hög nivå.

En riskkonsekvensanalys bör däremot göras av förslagets inverkan på tillgången till skyddat boende. Analysen bör även utreda hur det offentliga kan stödja boenden att leva upp till de nya kraven för att säkra att det totala antalet platser i skyddat boende inte minskar.

I övrigt har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor inga synpunkter.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Utvecklingsledare Roh Petas har varit föredragande. Avdelningschef Pontus Ekstedt har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Roh Petas
utvecklingsledare